

Gospodarske stvari.

Nekaj o setvi.

Zadnje jesen je bilo vreme za posejatev raznega silja zelo neugodno. Tudi še po setvi je tako vreme dolgo časa trpelo. Bilo je moko, hladno, ja celo mrzlo in se je lahko zgodilo, da marsiktero zrno, ali celo ne cimilo, ali če je poglalo, se pa vendar vsled mrzlega vremena mlada rastlinica ni mogla zarasti in razkošatiti in tako je veliko rastlinic prav slabe rasti in dvomljivega življenja. Nasledek vsega tega pa je, da potem cela setev prerodka postane. Tudi pri spomladni posejavi nastanejo dostikrat vremenske nezgode, ki imajo tudi prerodko stanje setve za nasledek.

Spomladi nastane potem, ko je seme že v zemlji, dostikrat suhotno vreme in tako so tudi jara žita že brž s prva bolj goste seje, nego ozirom. Tam, kjer se je kaj napačnega pri setvi prigodilo, se dostikrat more pomagati z gnojili, ki naglo in močno delujejo, kakor n. p. gnojnica, pepel, tičji gnoj ali guano. S takimi gnojili se dostikrat tako izdatno pomaga, da se setev tako močno obraste in razkošati, da potem še dovoljno žetev dobimo.

Iz povedanih ozirov je toraj dobro in hasnovito jeseni in spomladi, zlasti o neugodnem vremenu, ali če kake druge nenavadne zapreke posejatev črez primerni čas zavlečejo, bolj gосто in močno sejati. Pa dostikrat se na povedane uzroke ne zmisi, zato naj je tukaj opozorjeno na potrebo bolj goste posejatve. Bolje pregosto, ko prerodko.

Lepa endivija.

Pustijo se nekatere bolj slabih rastlin endivije črez zimo v zemlji. Pri hudem mrazu jih je treba nekoliko proti najhujši zimi zavarovati. Spomladi se te rastline presadijo, in baje na dan, ktereга stoji v koledarju vaga. Ta salata se pa ne sme blizo drugega sočivja saditi, ktero ob istem času, ko salata cvete. Brž, ko je seme zrelo, se sname in vsakokrat sred majnika poseje, in sicer zopet v znamenju vage, ali pa ob novi luni, ali prav za prav ob mlaju.

Novo mlado seme pa ne kaže sejati, ker potem salata le prerada v cvet gre. Seme endivijino ostane do deset let kalivno. Dobro ga je v tenkih vrečicah hranjevati, ktere se z letnico zaznamujejo in na suhem obesijo.

Prav rano po letu krompirja prirediti.

Vzame se v dosego tega namena prav plitvi zaboj k večemu z 10 do 12 centimetrov visokimi stranicami. V pod se zavrtajo majhne luknjice. Pod se nasuje na 3 centimetre debelo s tankim peskom, na ktereга se potem, ali cveti krompirjevi ali primerni krlji rožnatega krompirja tako naložijo, da pridejo očeska na vrh. Krompir se mora tesno drug poleg drugega naložiti.

Slednjič se celi zaboj zopet s peskom dobro nasuje. Vse to se potem od časa do časa s toplo vodo polije in zaboj na kaki topli kraj, bodisi blizo peči, ali pa na okno, kamor more solnce, postavi. Ko bi krompir prenašlo začel cimiti, se mu ne sme več prilivati in mora se na bolj hladno mesto postaviti. V 15—20 dneh je vse godno za to, da se posuši. Zdaj se pusti jeden ali dva dni sušiti, na kar se zaboj preobrne in vse, kar je v njem, izsuje. Cela stvar bode zdaj zelo podobna skoz in skoz preraščenemu drnu ali ruševini, ker so vse korenine jedna v drugo zaraščene. S previdnim pretresovanjem je treba posamezne krompirje med seboj ločiti, pri kterem delu se mora posebno na to gledati, da se mlade cime od starega krompirja ne odtrgajo. Na to se potem nacimljeni krompir v sočivnem vrtu na grede posadi po 30 centimetrov vsaksebi, se s tankim, toplim gnojem posujejo in s prstjo pokrijejo. Ko bi cime bile predolge porastle, naj se v zemljo ravno polože in z prstjo pokrijejo. Tako nacimljen in tako položen krompir bode v kratkem pogljal in v času okoli 60 dneh po posaditvi se bode mogel že kopati. Prvi krompir se mora previdno vrsta za vrsto s prsti iz zemlje jemati, tako da se cel grmič ne poškoduje. Ta se zopet z dobro prstjo posuje in dá pozneje še drugi pridelek. Naj naše gospodinje in vrtnarice skusijo, krompir za 14 dni prej pridelan vrže za polovico več dobička od onega, ki se toliko dni pozneje more iz zemlje vzeti. Glejmo krajcar vzeti!

Zrnje kot živinska klaja.

Kdor svoji živini zrnje poklada, naj nikdar ne pozabi, da je celo zrnje živini položeno, velika potrata. Zrnje se mora vsakokrat prej vsaj nekoliko zdrobiti.

Tako je razumen kmetovalec svoje svinje s celim zrnjem krmil in potem njihove trde izločke preiskal in našel, da je mnogo zrnja neprebavljivega od živali proč šlo. Izračunal je, da je od 100 kilogramov ječmena 55, od 100 graha 54, od 100 rži 50. To je bilo toraj zavrženega zrnja. Kolika potrata, kolika škoda! Toraj kmetovalci, dajte zrnje v živinsko klajo na grobo zmleti v tako imenovani drobljanec.

Katere jabelčne in gruševе peške so dobre?

Kdor si semena jabelčnega in gruševaga sam nabira, naj gleda, da mu je zdravo. Jabelčne peške morajo biti debele, teške in temnorjave, gruševе pa bolj začrnele barve. Le peške bergamotnih grušek so tudi rujave barve. Kdor si za pomladansko posejatev peške nabira, naj jih hrani v lonci med glino na kakem zračnem, suhem, pa ne pretoplom kraju.

Dopisi.

Od Radgone. (O babicah nekaj.) Naš Gornje-Radgonski okrajni zastop je lani bil raz-